

La realitat que no es veu

Des de Càritas abordem una realitat que no es veu. Una realitat de desigualtat creixent, una pobresa que comporta la privació de les necessitats més bàsiques i també aïllament. Davant d'això, un gran equip de persones compromeses segueix ara més que mai al servei de les persones que més pateixen, amb un enfocament comunitari i d'empoderament.

Text > CÀRITAS DIOCESANA DE GIRONA

Ambans de la pandèmia, l'exclusió social a Catalunya afectava quasi un 20 % de la població: al voltant d'un milió i mig de persones. En aquesta situació es detectaven la cronificació de les situacions d'exclusió i l'augment de la desigualtat. Enmig de la pandè-

mia, hem vist un clar increment del nombre de persones que s'han vist obligades a demanar ajuda per atendre necessitats bàsiques, com els aliments o l'habitatge. Només en els primers dos mesos, les demandes es van multiplicar per tres.

En aquest context es detecta un creixent aïllament de les persones en situació d'exclusió social i una també creixent desigualtat. En relació amb l'aïllament, és clau enfocar una resposta social que passi per treballar el camí des de la desvinculació cap a l'enfortiment de la comunitat, per no deixar cap persona sola. I en relació amb les desigualtats, que aboquen molta gent a haver de buscar recursos de manera desesperada, cal reforçar el compromís de continuar acompanyant les persones perquè siguin reconeguts els seus drets bàsics, i seguir denunciant les situacions que generen o agreugen aquestes desigualtats.

Les nostres dades apunten de forma concloent que l'exclusió social impacta tant en el benestar com en la salut de les persones. Així mateix, certes malalties poden incrementar el risc d'aïllament i d'exclusió, especialment en casos de llars amb càrregues associades a la cura de persones o a discapacitats.

Davant aquesta realitat, a Càritas tenim com a missió acollir les persones que es troben en situació o en risc de pobresa i exclusió social, especialment les més vulnerables, i acompanyar-les en el seu procés de promoció i desenvolupament integral, analitzant les causes de la pobresa i incidint-hi, i treballant per la justícia social.

>> El fet de tenir un sostre no implica tenir totes les necessitats cobertes. Càritas fa visites a domicili per detectar possibles mancances. (Foto: CÀRITAS)

>> Pas sota el viaducte del tren a Girona, a tocar de l'Onyar. (Foto: GERARD BAGUÉ)

Acció i projectes

Acollim anualment unes vint-i-quatre mil persones arreu del territori de la diòcesi de Girona, amb un total de quatre-cents punts de servei, en els quals desenvolupem cinquanta projectes. Aquests projectes s'agrupen en vuit programes socials de l'entitat, les grans àrees de treball social: acollida, cobertura de necessitats bàsiques, gent gran, formació d'adults, infància i família, habitatge, suport jurídic, i inserció laboral i economia social.

La porta d'entrada a Càritas és a través del servei d'acollida, en què es detecten les necessitats de la persona. A partir d'una primera diagnosi, i en coordinació amb els serveis socials municipals, establim l'acompanyament que podem oferir amb l'objectiu d'empoderar les persones per tal que avancin en el camí de sortida de la situació d'exclusió. Sovint cal cobrir necessitats bàsiques com l'alimentació, la roba o ajuda econòmica per atendre

>> *Pidolaire al pont de les Peixateries Velles de Girona.* (Foto: GERARD BAGUÉ)

>> *Persones voluntàries treballant en la recollida d'aliments.* (Foto: CÀRITAS)

>> L'acció voluntària gironina ha col·laborat intensament en les campanyes. (Foto: CÀRITAS)

el cost de l'habitatge o de subministraments.

En tots els projectes l'enfocament comunitari està guanyant cada cop més pes. Més enllà de solucionar un problema concret, treballem per tal que la persona s'enllaci, s'enxarxi, amb altres persones, amb la seva comunitat, amb tot el que hi ha al seu voltant i que li pot servir de suport. Projectes com els horts socials, els grups d'empoderament o els tallers d'acollida lingüística són exemples d'introducció d'aquesta mirada comunitària.

La COVID-19 ens fa obrir els ulls

La pandèmia ens ha fet veure amb claredat que cal reforçar la defensa dels drets socials, denunciar i comunicar per fer visible una realitat que sovint

no veiem. Temes com l'empadronament o l'accés a l'ingrés mínim vital i la renda garantida de ciutadania són avui d'una gran importància. Una de les actuacions més innovadores que estem duent a terme és l'acompanyament a persones en els tràmits telemàtics, camp en què treballem per evitar l'esclatxa digital i que l'analfabetisme digital impedeixi a moltes persones l'accés a tràmits amb les administracions i fer efectiu l'exercici dels seus drets.

Un altre aspecte cabdal avui és reforçar l'acompanyament psicològic a una societat ferida, amb les persones vulnerables com a principals afectades, tant amb atenció individual com en grups, sempre tenint presents les mesures de protecció per la pandèmia.

En l'àmbit de la inserció laboral, en la nostra tasca d'orientació, formació, intermediació i prospecció hem vist els darrers anys que els itineraris d'orientació són més llargs i complexos, i dificulten passar a accions de formació i intermediació, i que les col·locacions al mercat laboral són precàries. Aquesta realitat també es fa visible en l'augment de l'atenció a treballadors pobres. Un altre dels instruments que tenim en l'àmbit laboral és ECOSOL, l'empresa d'inserció de Càritas, on més de cent persones treballen, en procés d'inserció, aprenent a treballar treballant, en diferents línies d'activitat (muntatge de bicicletes, misatgeria sostenible, neteja, manteniment d'edificis, restauració o taller de costura).

Moltes famílies s'estan quedant als marges de la societat per l'actual crisi, de manera que s'agreuja una situació que ja es donava abans de la pandèmia. Caldrà un treball coordinat entre administracions, entitats i el conjunt de la societat per seguir afrontant aquesta realitat. Des de Càritas seguim amb el compromís intacte al servei dels més vulnerables, acollint-los i explicant a la societat la realitat que no es veu.

Acollim anualment unes vint-i-quatre mil persones arreu del territori de la diòcesi de Girona, amb un total de quatre-cents punts de servei